Aan de raden van de aan de Gemeenschappelijke Regeling Westrom
deelnemende gemeenten

Betreft : concept Begroting 2023 Westrom
Datum : 7 april 2022

Geachte leden van de raad,

Namens het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom doe ik u bijgaand de concept Begroting 2023 van Westrom toekomen. Het dagelijks bestuur van Westrom heeft op 6 april 2022 ingestemd met deze conceptbegroting.

De concept Begroting 2023 is opgesteld conform de regels van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaat uit een directieverslag, een beleidsbegroting, een financiële begroting en een bijlage met de gemeentelijke tabellen.

Onder verwijzing naar artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom wordt de raad van uw gemeente in de gelegenheid gesteld om schriftelijk te reageren op de concept Begroting 2023. Een eventuele schriftelijke reactie ontvangt het dagelijks bestuur graag **uiterlijk op 2 juni 2022** van u.

De concept Begroting 2023 wordt op 22 juni 2022 ter vaststelling aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom voorgelegd.

Namens het dagelijks bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Westrom,

Maureen Gelissen
Plv-secretaris

BEGROTING 2023

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief
1. Directieverslag 4
1.1 Inleiding 4
1.2 Algemeen 4
1.3 Uitvoeren strategische doelstellingen 5
1.4 Uitvoeren verbetermaatregelen 2020 - 2024 6
1.5 Meerjarenbegroting 8
1.6 Vier pijlers 10
1.7 Tot Slot 12
2. Beleidsbegroting 13
2.1 Programmaplan 13
2.2 Paragrafen 14
3. Financiële begroting 21
3.1 Baten en lasten 21
3.2 Grondslagen 22
3.3 Toelichting baten en lasten 22
3.4 Financiële positie 23
3.5 Meerjarenraming 26
4 Bijlagen 28
4.1 Gemeentelijke tabellen 28

Adresgegevens:

Westrom		Telefoon	(0475) 389898
De Hanze 1		Fax	(0475) 389890
Postbus 1117		E-mail	westrom@westrom.nl
6040 KC Roermond		Website	www.westrom.nl
Kamer van Koophandel 14114157		Facebook	facebook.com/westromNL

Betreft : Aanbiedingsbrief conceptbegroting 2023
Datum : 17 maart 2022

Hierbij bied ik u de conceptbegroting van Westrom aan voor het jaar 2023. Deze begroting is opgesteld conform de regels van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
De conceptbegroting bestaat uit een directieverslag (hoofdstuk 1), een beleidsbegroting (hoofdstuk 2) en een financiële begroting (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 2 bevat een diepere financiële analyse o.a. over de financiering van Westrom.

Ik verzoek u deze conceptbegroting via de in de Gemeenschappelijke Regeling Westrom voorgeschreven procedure ter vaststelling door te leiden naar het algemeen bestuur. Een concept vaststellingsbesluit wordt op 22 juni 2022 aan de vergadering van het algemeen bestuur van Westrom voorgelegd.

Besluitvormingsprocedure

De besluitvormingsprocedure met betrekking tot de Begroting 2023 is als volgt:

- 22 maart 2022 : Informatiebijeenkomst ten behoeve van de beleidsambtenaren van de deelnemende gemeenten;
- 06 april 2022 : Bespreking van de conceptbegroting in het dagelijks bestuur;
- 07 april 2022 : Verzending van de conceptbegroting voor commentaar naar de raden van de deelnemende gemeenten;
- 02 juni 2022 : Uiterste ontvangstdatum van de commentaren van de raden van de deelnemende gemeenten;
- 15 juni 2022 : Behandeling van de reacties in het dagelijks bestuur;
- 09 juni 2022 : Verzending van de conceptbegroting met de (eventuele) reacties naar het algemeen bestuur;
- 22 juni 2022 : Behandeling van de conceptbegroting en vaststelling in het algemeen bestuur; en
- 01 juli 2022 : Verzending van de vastgestelde Begroting 2023 aan het college van Gedeputeerde Staten en aan de deelnemende gemeenten.

De Rijksbijdrage 2023 daalt in absolute zin wederom t.o.v. 2022, maar vanwege landelijke volume-inzichten stijgt ook in 2023 het subsidiebedrag per Wsw-FTE. Evenals voorgaande begroting hebben we het subsidiebedrag naar het prijspeil van het begrotingsjaar (hier: 2023) gebracht. Beide effecten zorgen voor een verdere daling van het verwachte negatieve subsidieresultaat in 2023 naar -/- € 1.283.000 in plaats van -/- € 1.591.000 (opgenomen in begroting 2022). Conform bestuursbesluit wordt vanaf PB2023 voorlopig niet meer gedoteerd aan de krimpvoorziening.

De gemeentelijke bijdrage voor 2023 kan als gevolg van de wijzigingen in o.a. de toegevoegde waarde, het subsidieresultaat, de gemaakte afspraken over de tarieven voor de nieuwe doelgroepen en het stoppen van de dotatie aan de krimpvoorziening met -/- € 700.000 naar beneden bijgesteld worden.
In de voorliggende begroting bedraagt de gemeentelijke bijdrage in 2023 in totaal € 1.580.000.

Graag ben ik bereid om deze conceptbegroting 2023 nader toe te lichten.

Henriëtte Maas
algemeen directeur

1. Directieverslag

1.1 Inleiding

In 2019 heeft het algemeen bestuur een onderzoeksopdracht over Westrom laten uitvoeren door Robert Capel. Doelstelling van de opdracht was informatie leveren aan de deelnemende gemeenten zodat zij goed onderbouwde besluiten kunnen nemen over de toegevoegde waarde die de GR Westrom kan leveren aan het nieuwe beleid en de nieuwe strategie voor het werkdeel van de Participatiewet in oostelijk Midden-Limburg. De resultaten van deze onderzoeksopdracht zijn in september 2019 aan alle deelnemende gemeenteraden gepresenteerd.

Het project doorontwikkeling participatiewet van de deelnemende gemeenten waarvoor de onderzoeks-opdracht input heeft geleverd, heeft nog niet geleid tot besluitvorming. De afspraak is dat Westrom nadat de vijf gemeenten een besluit hierover hebben genomen, een nieuwe strategie opstelt. De strategienota die in 2017 is vastgesteld voor de periode 2018 – 2020 in combinatie met de verbetermaatregelen voor 2020 - 2024 uit het onderzoek van Robert Capel vormen daarom de basis voor de begroting 2023.

Bestuur en directie van Westrom hebben met elkaar en met de deelnemende gemeenten als ‘partners in participatie’, de volgende drie doelstellingen in de strategienota geformuleerd:

1. Uitvoeren van de re-integratie in gezamenlijkheid
2. Succesvol invullen van (beschutte) werkplekken
3. Ontwikkelen van medewerkers middels (zo regulier mogelijk) werk

In paragraaf twee vindt u basisinformatie over Westrom, paragraaf drie gaat dieper in op de uitvoering van de strategische doelstellingen. In paragraaf vier lichten we de verbetermaatregelen uit het onderzoek van Robert Capel nader toe, waarna we in paragraaf vijf de meerjarenbegroting toelichten. In paragraaf 6 wordt ingegaan op de verdeling van de begroting naar 4 pijlers, waarna in paragraaf 7 een kort slotwoord volgt.

1.2 Algemeen

Westrom is een uitvoeringsorganisatie van en voor de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond. Onze deelnemende gemeenten mogen en moeten van ons eisen dat de uitvoering plaatsvindt binnen de gestelde sociale en financiële kaders. Zoals bekend staat Westrom op beide vlakken voor serieuze uitdagingen. Westrom voert voor alle deelnemende gemeenten de volledige Wsw uit. Daarnaast worden ook taken uitgevoerd voor de PW zijnde beschut werk, PW-ers met loonkostensubsidie (LKS) en Re-Integratie activiteiten.

De volgende kaders zijn voor ons relevant:

- De Wsw kent geen nieuwe instroom meer. Mensen die al een Wsw-plek hebben, behouden deze;
- De Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) kent eveneens nauwelijks nieuwe instroom meer. Criteria voor de mensen met een Wajong uitkering zijn aangescherpt;
- De PW verplicht sinds 1 januari 2017 tot het aanbieden van beschut werk via een dienst-betrekking bij de gemeente of bij werkgevers. Gemeenten bepalen de verdere invulling zelf;
- De PW compenseert werkgevers door middel van een loonkostensubsidie voor het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer op basis van het minimumloon en de daadwerkelijke loonwaarde;
- De gemeenten kregen tot en met 2020 jaarlijks € 500,- minder per Wsw-medewerker. Het einde van deze bezuinigingsmaatregel en de hoger dan verwachte uitstroom van Wsw-medewerkers zorgen voor een dalend subsidietekort;

- In de voorliggende Begroting 2023 zijn de effecten van de afbouw van de Wsw-populatie, in combinatie met de voorspelbare uitstroom, verwerkt.

1.3 Uitvoeren strategische doelstellingen

De begroting is de financiële weergave van de inzet van een organisatie om te werken aan haar doelstellingen opgenomen in de strategie. In deze paragraaf lichten wij per doelstelling kort toe hoe Westrom de drie geformuleerde doelstellingen realiseert en verwerkt in onze begroting.

1. Uitvoeren van de re-integratie in gezamenlijkheid (B2023 pijler Re-integratie)

De re-integratie activiteiten worden gefinancierd middels een lumpsum financiering. Dat wil zeggen dat Westrom, voor de middelen die per gemeente beschikbaar worden gesteld, een vooraf afgesproken aantal trajecten uitvoert die maximaal één jaar duren (met een optie tot verlenging door de gemeenten). Westrom zet haar volledige expertise in, zonder extra kosten. Alle trajecten zijn maatwerk. Komt iemand in een traject bij Westrom, dan gaat Westrom hierbij planmatig, systematisch, transparant en meetbaar te werk. In overleg met de klantmanagers van de gemeente wordt besloten iemand gedurende het traject tijdelijk te laten werken binnen dan wel buiten Westrom zodat zij hun eerste werkervaring op kunnen doen en dit op kunnen nemen in hun CV. Na afronding van een traject biedt Westrom de mensen die de stap naar een betaalde baan - al dan niet met loonkostensubsidie - kunnen maken aan bij het Werkgevers-servicepunt (WSP). Westrom informeert de deelnemende gemeenten twee keer per jaar in de kwartaalrapportage over de geleverde prestatie. Het afgelopen jaar was het percentage “uitstroom uit uitkering” van het totaal door Westrom uitgevoerde trajecten ca. 50%.

De financiële resultaten c.q. opbrengsten voor dit deel van de uitvoering van de Participatiewet zijn niet zichtbaar in de administratie van Westrom, maar treden op bij de gemeenten. Het resultaat van de uitvoering is namelijk (gedeeltelijke) uitstroom uit de bijstand. Er is niet alleen sprake van het bereiken van een sociale doelstelling (een inwoner krijgt werk), maar ook een financieel effect omdat de uitgaven voor de bijstand dalen.

Een van de onderwerpen van het project “doorontwikkeling Participatiewet” is de werkwijze voor de re-integratie. De gemeenten willen, evenals Westrom en het WSP, de resultaatsturing op dit vlak verfijnen.

2. Succesvol invullen van (beschutte) werkplekken (B2023 pijler Wsw en BuW)

Onder deze doelstelling vallen alle medewerkers met een Wsw-contract en medewerkers die vanaf 1 januari 2015 een advies beschut werk hebben gekregen.
Het merendeel van de Wsw-medewerkers is buiten Westrom aan de slag. Zij zijn of individueel gedetacheerd of middels een groepsdetachering bij een werkgever aan het werk. We stellen alles in het werk om een medewerker met een advies beschut werk ook te detacheren. Dit lukt bij ca. 30% van hen.

Westrom heeft ook beschutte werkplekken voor die medewerkers die een werkplek nodig hebben met zodanige mate van begeleiding en aanpassing dat van een reguliere werkgever niet verwacht mag worden dat hij deze mensen in dienst neemt. Deze werkplek is of binnen Westrom of bij een werkgever onder leiding van Westrom. Hoeveel mensen in de komende jaren gebruik moeten (blijven) maken van deze faciliteit, is moeilijk in te schatten, vanwege twee effecten. Enerzijds blijkt dat meer Wsw-medewerkers dan begroot, als gevolg van de ouder en zwakker wordende populatie, hiervan gebruik (hebben) moeten maken. Anderzijds blijft de instroom in beschut werk achter bij onze gebudgetteerde cijfers en bij de (hogere) taakstelling vanuit het Rijk. Dit is verontrustend omdat we ons realiseren dat het niet zo is dat deze medewerkers er niet meer zijn.

Het op niveau houden van de toegevoegde waarde die onze medewerkers genereren, is een stevige uitdaging voor de komende jaren. De uitstroom van Wsw-medewerkers ligt hoger dan de instroom van medewerkers vanuit de PW. Dit betekent dat Westrom de begroting moet baseren op een krimpscenario.

3. **Ontwikkelen van medewerkers middels (zo regulier mogelijk) werk (alle pijlers B2023)**

Wij hebben en houden de overtuiging dat ieder mens talenten heeft die het verdienen te worden ontwikkeld en te worden benut. Onze bijdrage hieraan is mensen arbeidsfit maken of houden. Wij brengen mensen werknemersvaardigheden bij (o.a. tijdig aanwezig zijn, solliciteren, conflicthantering) en werken in nauwe samenwerking met de klantmanager van de gemeente aan het oplossen van problemen in andere leefgebieden zodat de slaagkans op de arbeidsmarkt zo groot mogelijk is.

Wij blijven erop gericht om elke medewerker zo regulier mogelijk aan de slag te helpen, waarbij we streven naar een zo hoog mogelijke loonwaarde. Voor onze Wsw-medewerkers doen wij dit zowel intern als extern. Intern door een grote diversiteit aan activiteiten met verschillend niveau van complexiteit en uitdaging, extern met behulp van detacheringsconstructies. Ook voor PW-medewerkers die wij niet in vaste dienst kunnen nemen, dragen wij maximaal bij aan het verhogen van hun kans om blijvend deel uit te maken van de arbeidsmarkt. Een van de werkwijzen die wij hierbij toepassen is mensen een tijdelijk contract geven en detacheren bij een reguliere werkgever. Via die constructie kunnen werkgever en werknemer elkaar leren kennen. Waar dit niet leidt tot een vaste baan bij de werkgever, levert het in elk geval werkervaring op.

1.4 Uitvoeren verbetermaatregelen 2020 - 2024

Uit het onderzoek dat in 2019 heeft plaatsgevonden, zijn voor Westrom de volgende verbetermaatregelen voortgekomen:

i. Tarieven individuele detacheringen
ii. Tarieven groepsdetacheringen
iii. Ziekteverzuim
iv. Van binnen naar buiten
v. Portfolio intern
vi. Capaciteit regulier personeel
vii. Financiering nieuwe doelgroepen

- *Tarieven groepsdetachering (ii) en Financiering nieuwe doelgroepen (vii)*
  De positieve financiële effecten van de maatregelen tarieven groepsdetacheringen en financiering nieuwe doelgroepen zijn verwerkt in de begroting. Zoals bekend zijn de opbrengsten van de groepsdetacheringen in de afgelopen jaren genormaliseerd. Dit heeft geleid tot grofweg 1 miljoen hogere toegevoegde waarde.

  In de begroting 2023 is, evenals in de begroting 2022, de integrale kostprijs, inclusief doorbelasting van de overhead o.b.v. de voorgestelde verdeelsystematiek, toegerekend aan de vier pijlers. Vanaf het jaar 2022 is – conform bestuursbesluit - de tariefstelling voor de doelgroepen PW en BuW vastgesteld op € 6.900 (PW) en € 7.700 (BuW) per persoon. Deze tarieven worden met ingang van 2022 bij de gemeenten in rekening gebracht en verantwoord onder begeleidingsvergoeding PW en BuW.
  Het effect hiervan is dat de gemeentelijke bijdrage verlaagd is en enkel betrekking heeft op de Wsw. In het 4-pijler model, opgenomen in paragraaf 1.6, is te zien dat alle drie de pijlers die een relatie hebben met de Participatiewet nagenoeg op nul uitkomen.

Alle drie de pijlers kennen een klein positief of negatief resultaat. Het streven is deze resultaten zo dicht mogelijk bij nul te houden. Re-integratie komt ook in PB2023 licht negatief uit. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat de opbrengsten (lumpsumgelden) niet geïndexeerd worden, terwijl de kosten van de betreffende pijler (zoals inflatiecorrectie personeelskosten) wel stijgen. We evalueren jaarlijks of de tarieven passend zijn of aanpassing vragen.

- *Ziekteverzuim (iii)*
  In 2021 is Westrom erin geslaagd het ziekteverzuim in lijn te brengen met het verzuim in de sector, waar we in 2019 nog 4% boven het landelijk gemiddelde scoorden. Dit was de doelstelling die we onszelf gesteld hadden na het onderzoek in 2019. Concreet betekent dit dat er nu dagelijks ca. 40 medewerkers meer aan de slag zijn dan 3 jaar geleden. Een belangrijk sociaal resultaat. Het is lastig een inschatting te maken van de financiële effecten, ook omdat de corona-maatregelen een tegengesteld effect op de toegevoegde waarde hebben gekend. De opdracht die we onszelf nu stellen is het ziekteverzuim in lijn houden met het gemiddelde in de sector, een uitdagende doelstelling die we alleen gezamenlijk kunnen bereiken.

- *Overige verbetermaatregelen*
  De overige verbetermaatregelen zijnde tarieven individuele detacheringen (i), van binnen naar buiten (iv), portfolio intern (v) en capaciteit regulier personeel (vi) zijn gericht op behoud van toegevoegde waarde, in de pas blijven lopen qua kosten en de realisatie van onze 3^{e} strategische doelstelling zo regulier mogelijk plaatsen van medewerkers. Deze maatregelen voorkomen een verslechtering van ons financiële resultaat.

1.5 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is de resultante en financiële weergave van alle activiteiten van Westrom zijnde uitvoering van de Wsw, PW, re-integratie en beschut werk.

	Begroting 2023	2024	2025	2026
Toegevoegde waarde	9.025.000	8.841.000	8.541.000	8.227.000
Loonkosten regulier	-5.096.000	-5.056.000	-5.143.000	-5.245.000
Overige kosten	-4.391.000	-4.425.000	-4.436.000	-4.436.000
Gemeentelijke bijdrage	530.000	530.000	530.000	530.000
Operationeel resultaat	**68.000**	**-110.000**	**-508.000**	**-924.000**
Loonkosten Wsw	-21.521.000	-20.301.000	-18.759.000	-17.129.000
Subsidies Wsw	20.238.000	19.350.000	18.161.000	16.933.000
Subsidieresultaat Wsw	**-1.283.000**	**-951.000**	**-598.000**	**-196.000**
Kosten Begeleid Werken	-378.000	-384.000	-389.000	-396.000
Subsidies Wsw	841.000	854.000	865.000	881.000
Resultaat Begeleid Werken	**463.000**	**470.000**	**476.000**	**485.000**
Loonkosten PW	-749.000	-760.000	-772.000	-783.000
Loonkostensubsidie PW	257.000	261.000	265.000	269.000
Begeleidingsvergoeding PW	283.000	283.000	283.000	283.000
Subtotaal PW	**-209.000**	**-216.000**	**-224.000**	**-231.000**
Loonkosten BuW	-1.065.000	-1.081.000	-1.098.000	-1.114.000
Loonkostensubsidie BuW	674.000	684.000	695.000	705.000
Begeleidingsvergoeding BuW	431.000	431.000	431.000	431.000
Subtotaal BuW	**40.000**	**34.000**	**28.000**	**22.000**
Overige baten en lasten	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Gemeentelijke bijdragen Wsw	1.050.000	900.000	950.000	975.000
Gerealiseerd / geraamd totaal saldo van baten en lasten	**29.000**	**27.000**	**24.000**	**31.000**
Kosten van overhead	8.626.000	8.586.000	8.673.000	8.775.000

Operationeel resultaat

Wanneer we kijken naar het operationeel resultaat, dan zien we in de komende jaren een dalend resultaat. De effecten van de krimpende doelgroep in combinatie met het feit dat de rek eruit is als het gaat om kostenbesparingen, maakt dat het operationeel resultaat daalt. De onzekerheid over de effecten van corona in de komende jaren en de oorlog in Oekraïne maken het opstellen van de begroting nog een grotere uitdaging dan het al was.

In onze sector en dus ook voor Westrom blijft de belangrijkste uitdaging het managen van de toegevoegde waarde en de effecten hiervan op het operationeel resultaat. De uitstroom is elk jaar hoger dan begroot, de instroom is jaarlijks lager dan begroot en de groep die start is zwakker dan de groep die uitstroomt. Dit leidt tot een vergrijzing en verzwakking van de populatie met als gevolg dat de toegevoegde waarde onder druk staat. In 2026 leidt de terugloop van de toegevoegde waarde tot een stevige daling van het operationeel resultaat. De komende jaren monitoren wij deze ontwikkeling en zetten wij, indien nodig, de opgebouwde krimpvoorziening in om dit op te vangen. Voor nu hebben we dit niet verwerkt in de begroting om zichtbaar te maken wat de effecten van de krimp zijn.

Het is een landelijk gegeven dat de Wsw-uitstroom zich beduidend sneller ontwikkelt dan oorspronkelijk verwacht; de volumedaling van de Wsw initieel (start Participatiewet) wijkt af van de realisatiecijfers. Dit heeft ook een positieve uitwerking, namelijk een gunstiger subsidieresultaat. We zien dat in Den Haag het besef toeneemt dat behoud van sociale ontwikkelbedrijven van belang is, maar dat vraagt ook om het beschikbaar stellen van middelen. Op middellange termijn ontstaan anders opnieuw oplopende financiële tekorten. Nu moeten gemeenten de tekorten financieren hetgeen - begrijpelijk - leidt tot terughoudendheid. Onze zorg is dat bestaande arbeidsplekken ingevuld door Wsw-medewerkers behouden blijven voor de doelgroepers, nu onder gebracht in de Participatiewet.

Westrom bevindt zich qua kosten op het gemiddelde niveau van de sector. De afgelopen jaren heeft Westrom de lasten fors weten terug te brengen. Wat betreft de reguliere personeelskosten slagen we er ook in 2023 in om stapsgewijs mee te krimpen met de bezetting. Voor wat betreft de overige kosten lijkt de bodem hiervan bereikt.

Subsidieresultaat

In het verleden zijn wij en u vaak verrast door onverwachte bijstellingen in het beschikbare budget voor de uitvoering van de Wsw. Deels komt dit door de complexe systematiek van het P-budget als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen en deels door ondoorzichtige prognoses van het gemeentelijke budget op basis van het zogenoemde ‘blijfkansenmodel’.

Van belang is ons te realiseren dat landelijke volumeontwikkelingen serieus van invloed zijn op het beschikbaar bedrag per standaardeenheid (SE). Deze effecten zijn verdisconteerd in de jaarlijkse circulaires (mei/september), waardoor het subsidiebedrag per SE zich de komende jaren gunstig ontwikkelt. Dit heeft een positief effect op het bedrijfsresultaat. Dit geldt voor iedere gemeente, ongeacht het aandeel in het landelijk budget.

Sinds vorig jaar hebben wij de effecten van het gunstigere Wsw-subsidieresultaat zo reëel mogelijk in de begroting verwerkt, dit geldt ook voor de begroting 2023. Als gevolg hiervan verwachten wij geen grote bijstellingen in het gepresenteerde subsidieresultaat bij het bekend worden van toekomstige circulaires.

Subtotaal PW en BuW

Het financiële resultaat van de pijlers PW en BuW is terug te vinden in het 4-pijler model (zie paragraaf 1.6). Westrom wil zo goed mogelijk inzicht geven in de loonkosten van alle type medewerkers en neemt daarom deze subtotalen zichtbaar op in de begroting. We kiezen ervoor om de netto loonkosten (loonkosten -/- loonkostensubsidie) van resp. de doelgroep PW en BuW in de resultatenrekening van Westrom zichtbaar te maken. Tegenover deze netto loonkosten, staat een minimaal even hoge detacheringsvergoeding of toegevoegde waarde uit werk. De begeleidingsvergoeding van resp. PW en BuW wordt hier gepresenteerd hetgeen optelt tot een Subtotaal PW / BuW.

In de begroting 2022 is voor het eerst een begeleidingsvergoeding PW gebudgetteerd (€ 6.900 per persoon PW), die bedoeld is ter dekking van begeleidingskosten en overheadkosten om de pijler PW nagenoeg resultaatsneutraal te laten zijn. Tegenover deze begeleidingsvergoeding staat een daling van de gemeentelijke bijdrage. Deze werkwijze wordt in 2023 gecontinueerd.

Eveneens wordt vanaf 2022 een begeleidingsvergoeding BuW gebudgetteerd (€ 7.700 per persoon BuW), die bedoeld is ter dekking van begeleidingskosten en overheadkosten om ook de pijler BuW rondom het nulpunt uit te laten komen.

Wellicht ten overvloede, het bieden van een werkplek of een tijdelijke baan aan mensen die nu geen werk hebben, is een van de doelstellingen van Westrom en draagt bij aan de uitstroom van mensen uit de bijstand. Dit heeft een positief effect op de begroting van gemeenten.

Opbouw voorziening krimp
Zoals bekend is er tot nu toe in de meerjarenbegroting, - conform advies Robert Capel - rekening gehouden met de opbouw van een voorziening om eventuele krimp op te vangen. De kosten hiervoor zijn ondergebracht in overige baten en lasten.
De opbouw is gebaseerd op de uitkomsten van het onderzoek van Robert Capel en bedoeld om voor een periode van vijf jaar eventuele kosten voortkomend uit aanpassing van de personeelsbezetting en/of aanpassing van de huisvesting te financieren. De voorziening wordt meerjarig opgebouwd en niet jaarlijks getoetst.

Gezien de hoogte van de krimpvoorziening ultimo 2021 en de geplande opbouw in boekjaar 2022, heeft het bestuur besloten om de dotatie aan de krimpvoorziening vanaf begroting 2023 stil te leggen. Of en in welke mate Westrom de opgebouwde krimpvoorziening nodig heeft voor het opvangen van krimpkosten, hangt mede af van de besluitvorming doorontwikkeling Participatiewet. Ook de toekomstige ontwikkeling van de PW-doelgroep heeft hierop invloed. Mocht de voorziening niet of slechts gedeeltelijk nodig zijn, dan worden deze middelen alsnog uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

1.6 Vier pijlers

Sinds de begroting 2021 is de indeling in de vier pijlers inzichtelijk gemaakt. De vier pijlers dienen:

- Als inzicht in de begrotings- en verantwoordingscyclus hoe de activiteiten en financiën zijn verdeeld naar de verschillende doelgroepen.
- Als basis om te beoordelen wat een passende vergoeding is voor de nieuwe doelgroepen, zodat voor Westrom naast afspraken over de uitvoering Wsw een dekkende financiering ontstaat voor de uitvoering van overige taken.

Omdat gemeenten verschillende beleidskeuzes maken en er sprake is en kan zijn van een verschillende intensiteit per gemeente waarmee van deze diensten gebruikt wordt gemaakt, is extra van belang dat de

berekeningswijze gebaseerd is op objectieve criteria die vooraf zijn vastgelegd. In onderstaand 4-pijler model zien we de uitkomsten voor Begroting 2023:

	Wsw	BuW	PW	Re-Int	Totaal
Toegevoegde waarde	6.759.000	486.000	599.000	1.171.000	9.015.000
Rechtsstreeks toewijsbare kosten	-1.556.000	-123.000	-116.000	-36.000	-1.831.000
Totaal doorbelastingen	-5.304.000	-420.000	-213.000	-1.179.000	-7.116.000
Resultaat na doorbelastingen	**-101.000**	**-57.000**	**270.000**	**-44.000**	**68.000**
Loonkosten Wsw	-21.521.000				-21.521.000
Subsidies Wsw	20.238.000				20.238.000
Subsidieresultaat Wsw	**-1.283.000**				**-1.283.000**
Kosten Begeleid Werken	-378.000				-378.000
Subsidies Wsw	841.000				841.000
Resultaat Begeleid Werken	**463.000**				**463.000**
Loonkosten PW			-749.000		-749.000
Loonkostensubsidie PW			257.000		257.000
Begeleidingsvergoeding PW			283.000		283.000
Subtotaal PW			**-209.000**		**-209.000**
Loonkosten BuW		-1.065.000			-1.065.000
Loonkostensubsidie BuW		674.000			674.000
Begeleidingsvergoeding BuW		431.000			431.000
Subtotaal BuW		**40.000**			**40.000**
Overige baten en lasten	-100.000				-100.000
Gemeentelijke bijdragen Wsw	1.050.000				1.050.000
Resultaat	**29.000**	**-17.000**	**61.000**	**-44.000**	**29.000**

Vanaf het jaar 2022 is – conform bestuursbesluit - een begeleidingsvergoeding voor de doelgroepen PW en BuW opgenomen zijnde € 6.900 (PW) en € 7.700 (BuW) per persoon.
De gemiddelde tariefstelling PW en BuW is sterk afhankelijk van de werkvormenmix waarin de nieuwe doelgroep-medewerkers geplaatst zijn. De grootte van de groep is nu nog relatief klein, waardoor “representatieve” financiële informatie nu nog minder betrouwbaar is. Omdat we nog geen realisatiecijfers uit 2022 hebben en de aantallen nog relatief klein zijn, kiezen we ervoor om de tarieven in 2023 gelijk te houden aan de in 2022 vastgestelde tarieven. Volgend jaar houden we de tarieven opnieuw tegen het licht.

1.7 Tot Slot

Westrom houdt de focus gericht op het verder verbeteren van de organisatorische en financiële huishouding. De begroting die nu voorligt is een reële begroting waarin zo goed mogelijk de financiën voor de komende jaren op een rij zijn gezet. De afgelopen jaren zijn er nieuwe en betere inzichten beschikbaar gekomen. Regionaal uit het lopende project “doorontwikkeling participatiewet”, landelijk uit allerlei onderzoeken vanuit het ministerie, commissie Borstlap, de FNV, het UWV en het SCP. Deze inzichten nemen we uiteraard mee in onze toekomstige strategie en komende begrotingen.

Al onze medewerkers werken hard en enthousiast aan de begeleiding van de aan ons toevertrouwde inwoners van Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen en Leudal. Daaraan wordt de meeste tijd en aandacht besteed. Uiteraard realiseren we ons, ook nu de financiële resultaten beter worden, hoe belangrijk het voor elke gemeente is om dit tegen acceptabele kosten te realiseren. Tijdens onze jaarlijkse bijeenkomst met gemeenteraden, gaan we weer verder met u in gesprek over zowel onze sociale als financiële opdracht.

2. Beleidsbegroting[1]

2.1 Programmaplan

2.1.1. Baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van het programma vermeld. In de financiële begroting zijn deze baten en lasten verder gespecificeerd en toegelicht.

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Totaal baten	36.961.199	35.202.000	33.990.000
Totale lasten	-36.417.009	-35.175.000	-33.961.000
Gerealiseerd / geraamd totaal saldo van baten en lasten	544.190	27.000	29.000
Mutatie reserves	0		
Gerealiseerd / geraamd resultaat	544.190	27.000	29.000

2.1.2. Algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel zijn de inkomsten van deelnemende gemeenten en Rijk in beeld gebracht.

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Rijksbijdrage Wsw	21.790.231	21.389.000	21.079.000
Loonkostensubsidie	833.933	796.000	931.000
Begeleidingsvergoeding	309.601	627.000	714.000
Gemeentelijke bijdrage	3.550.001	2.450.000	1.050.000
Gemeentelijke bijdrage infrastructuur	530.000	530.000	530.000

2.1.3. Overhead

De kosten van overhead ter uitvoering van het primaire proces van het programma zijn als volgt begroot:

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Kosten van overhead	9.110.000	9.092.000	8.626.000

Het verschil tussen B2023 en voorgaande jaren bestaat grotendeels uit het vervallen van de dotatie aan de krimpvoorziening vanaf 2023.

2.1.4. Vennootschapsbelasting

Het standpunt dat de Gemeenschappelijke Regeling Westrom inzake de vennootschapsbelasting inneemt, is dat er geen sprake is van een belastingplicht inzake de vennootschapsbelasting. Het overleg hierover met de belastingdienst heeft geleid tot de bevestiging dat Westrom een beroep kan doen op de subjectvrijstelling van artikel 5 (zgn. SW-vrijstelling).
Westrom is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

[1] Deze cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2021, de herziene begroting 2022 en de conceptbegroting 2023.

2.2 Paragrafen

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen wordt de mate bepaald waarin Westrom in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het om een beleidswijziging vraagt. Dit vermogen hangt af van de middelen waarover Westrom beschikt om niet begrote kosten te dekken en kent de onderdelen:

- Weerstandscapaciteit
- Risico's
- Weerstandscapaciteit versus risico's
- Kengetallen

Weerstandscapaciteit
Bij het beoordelen van mogelijke financiële gevolgen voor Westrom is het financiële weerstands-vermogen van belang. Dit betreft de vrij besteedbare reserves; reserves waaraan door het algemeen bestuur een bestemming is gegeven worden hier niet in meegenomen. Het verloop van de reserves is als volgt:

	Jaarrekening 2021	**Prognose 2022**	**Prognose 2023**
Algemene reserve	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Egalisatiefondsreserve	1.636.383	2.180.573	2.207.573
Gerealiseerd / geraamd resultaat	544.190	27.000	29.000
Totaal	**3.280.573**	**3.307.573**	**3.336.573**

Wanneer in de realisatie het maximum van de algemene reserve en de egalisatiefondsreserve bereikt wordt en er geen andere bestemming aan de winst wordt toegekend (bv. dotatie aan krimpvoorziening), vloeit het overschot terug naar de gemeenten in de vorm van een eenmalige verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Westrom kent tevens bestemmingsreserves voor personele verplichtingen van € 0,42 miljoen en voor de opvang van negatieve effecten van de coronapandemie van € 0,45 miljoen.

Risico's
Risico's die de financiële positie van Westrom kunnen beïnvloeden dienen in beeld te zijn. Hierbij gaat het om risico's welke niet of nauwelijks in te schatten zijn of welke gezien het kostenaspect niet afgedekt kunnen worden. Risico's die afgedekt zijn door middel van voorzieningen of verzekeringen vallen hier niet onder.

De volgende risico's worden onderkend:

- Coronavirus COVID-19

Vanaf maart 2020 is de wereld geconfronteerd met de gevolgen van het Corona-virus.
Westrom heeft ook het afgelopen jaar diverse maatregelen getroffen om aan de richtlijnen van Rijksoverheid/ RIVM te voldoen om op een veilige manier het werk te kunnen voortzetten.
Helaas zijn we ook na de afronding van onze jaarstukken 2021 nog niet geheel van deze situatie bevrijd. In de Decembercirculaire 2021 zijn coronamiddelen ter beschikking gesteld ter hoogte van ca. € 0,5 miljoen, die als incidentele baten zijn toegevoegd aan het exploitatieresultaat. Het bestuur neemt medio 2022 een besluit over de resultaatsbestemming van het resultaat van boekjaar 2021.

Vorig boekjaar is door het bestuur besloten om € 450.000 van de destijds uitgekeerde corona-middelen (€ 1,7 miljoen in BJ2020) te reserveren voor mogelijke toekomstige corona-tegenvallers. Hiervan heeft Westrom in 2021 geen gebruik hoeven te maken. Het bestuur heeft besloten om deze reserve te handhaven voor mogelijke corona-tegenvallers in boekjaar 2022.

- Bedrijfsvoering

Een inventarisatie van de risico's in de bedrijfsvoering bij de operationele divisies van Westrom levert een gekwantificeerd risico op van € 0,90 miljoen. Dit risico wordt veroorzaakt door tegenvallende omzetten, die niet of onvoldoende kunnen worden gecompenseerd.

- Deelnemingen

Door de holdingstructuur loopt Westrom geen direct financieel risico bij de deelnemingen in de diverse samenwerkingsverbanden. Inmiddels zijn de samenwerkingsverbanden voor groen en schoonmaak opgeheven. De financiële afwikkeling loopt nog door tot 2022. Westrom heeft rekening courant vorderingen op Westrom Holding BV en Westrom Groen BV (de aandeelhouders van de samenwerkings-verbanden). De verwachting is dat, in de loop van 2022, Westrom Groen BV de schuld die zij aan Westrom heeft, volledig kan terugbetalen. We nemen dan ook in de begroting 2023 geen risicobedrag meer op voor het risico dat een (gedeelte) van de vordering op Westrom Groen BV bij Westrom GR afgewaardeerd moet worden.

- Omzetbelasting en loonheffing

In het kader van horizontaal toezicht is Westrom in overleg met de belastingdienst over de opzet van een Tax Control Framework, waarbij onder andere risico's met betrekking de omzetbelasting en loonheffing tot de aandachtspunten behoren.

- Oorlog Oekraïne - Rusland

Sinds begin 2022 wordt de wereld geconfronteerd met de oorlog tussen de Oekraïne en Rusland. Duidelijk is dat deze oorlog ook grote (financiële) impact heeft op de beschikbaarheid en de prijs van bepaalde grondstoffen (bijv. brandstof) in Europa. Specifieke kostenstijgingen kunnen hiervan het gevolg zijn. Hiertoe nemen we als financieel risico op de begroting een bedrag van € 0,2 miljoen op.

- Inflatie

In maart 2022 is duidelijk geworden dat ten gevolge van de Oekraïne-oorlog de inflatie plots stevig stijgt. Deze stijging kan een risico betekenen voor onze bedrijfskosten met name de reguliere loonkosten. We houden rekening met een bedrag van € 0,3 miljoen.

Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt voor 2023 € 1,~~1~~ 4 miljoen.

Weerstandscapaciteit versus risico's

Uit de boven aangegeven risicoanalyse blijkt dat de weerstandscapaciteit in 2023 voldoende is om de geïnventariseerde risico's op te vangen.

Kengetallen

- Netto schuldquote/ Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Deze quote wordt berekend door de vaste schulden, de netto-vlottende schulden en de overlopende passiva op te tellen en de financiële vaste activa (exclusief deelnemingen), uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en de overlopende activa ervan af te trekken. Het resultaat wordt gedeeld door het gerealiseerde totaal saldo van de baten. Een netto-schuldquote van 100% betekent dat de schuldenlast de omvang heeft van een jaaromzet.

- Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre Westrom de financiële verplichtingen (betalingen) aan verschaffers van vreemd vermogen (leningen) kan nakomen. De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal van alle activa.

- Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte de organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Kengetallen	Jaarrekening 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	-13,2%	-16,0%	-16,2%	-16,9%	-17,8%	-18,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-13,2%	-16,0%	-16,2%	-16,9%	-17,8%	-18,9%
Solvabiliteitsratio	50,5%	49,9%	50,3%	50,8%	51,2%	51,7%
Structurele exploitatieruimte	1,5%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

Beoordeling verhouding kengetallen ten opzichte van de financiële positie

Een netto schuldquote tot 100% wordt als goed beoordeeld, erboven niet meer. Een negatieve uitkomst betekent dat er geen netto-schuld is. De verwachting voor 2022 is een continuering van dit beeld. Westrom voldoet aan de norm.

De solvabiliteit wordt in deze als voldoende beoordeeld bij een waarde tenminste tussen de 25% en 40%. Omdat het balanstotaal meer daalt dan het eigen vermogen stijgt het solvabiliteitspercentage. Westrom voldoet aan de norm.

De structurele exploitatieruimte wordt als toereikend gezien als er sprake is van een positieve waarde. Met een verwacht percentage van 0,1% voldoet Westrom aan de norm.

2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Voor 2022 zijn geen beheerplannen ten behoeve van groot onderhoud opgenomen.

2.2.3. Financiering

Treasury beleid

Op 1 juli 2011 heeft het algemeen bestuur het Treasury statuut vastgesteld. Dit statuut geeft de kaders aan waarbinnen Westrom het financieringsbeleid uitvoert en met voorkomende financieringsrisico's omgaat [2].

[2] De kaders die hieraan ten grondslag liggen zijn vastgelegd in de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden en RUDDO (Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden).

Ontwikkeling
De liquiditeitspositie van Westrom is in 2021 licht gedaald ten opzichte van de 2020 (-/- € 318.787). Om in een eventuele liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien bestaat een rekeningcourant-overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten.

Risicobeheer
Het renterisico kent de begrippen kasgeldlimiet en rente-risiconorm.

- Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet dient om de risico's van korte termijnschulden te beperken en grote fluctuaties in de rentelasten te vermijden. Daartoe wordt de werkelijke vlottende schuld getoetst aan een percentage van de omvang van de lasten. Dit percentage (8,20%) is per ministeriële regeling vastgesteld. Uit de tabel blijkt dat Westrom voldoet aan de gestelde eisen.

	Realisatie 2021				Begroting	Begroting
	Q1	Q2	Q3	Q4	2022	2023
Omvang van de lasten (grondslag)	36.548	36.548	36.548	36.548	35.175	33.961
% toegestane kasgeldlimiet	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet	2.997	2.997	2.997	2.997	2.884	2.785
Omvang vlottende korte schuld	316	647	647	565	1.000	1.000
Vlottende middelen	4.715	4.189	4.371	4.235	2.000	2.000
Netto vlottende middelen	4.398	3.543	3.724	3.670	1.000	1.000
Toegestane kasgeldlimiet	2.997	2.997	2.997	2.997	2.884	2.785
Netto vlottende middelen	4.398	3.543	3.724	3.670	1.000	1.000
Kasgeldruimte	**7.395**	**6.540**	**6.721**	**6.667**	**3.884**	**3.785**

(bedragen x € 1.000)

- Rente-risiconorm

De renterisiconorm dient om de risico's van de lange termijnschuld te beperken door spreiding van de looptijden van leningen. Hierdoor werken veranderingen in de rente vertraagd door op de rentelasten. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en renteherziening gezamenlijk niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen. De norm wordt berekend door dit percentage te nemen van de totale vaste schuld per 31-12. Dit percentage is per ministeriële regeling vastgesteld. Uit onderstaande tabel blijkt dat Westrom voldoet aan de gestelde eisen.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0
Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	0	0	0
Betaalde aflossingen	0	0	0
Herfinanciering	0	0	0
Renterisico op vaste schuld	0	0	0
Stand van de vaste schuld per 31 december	0	0	0
Ministerieel vastgesteld %	20%	20%	20%
Renterisiconorm (minimum € 2.500)	2.500	2.500	2.500
Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500
Renterisico op vaste schuld	0	0	0
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**2.500**	**2.500**	**2.500**

(bedragen x € 1.000)

2.2.4. Bedrijfsvoering

Westrom kent de divisie Bedrijven, de divisie Arbeidsontwikkeling bestaande uit de drie teams Re-integratie, Werkontwikkeling en Diagnose en de ondersteunende stafdiensten Sociale Zaken, Financiën & Informatievoorziening en Facilitaire Zaken.

De divisie Bedrijven biedt een (beschutte) werkplek aan diegenen die (nog) niet op de reguliere arbeidsmarkt kunnen functioneren. De werkzaamheden binnen deze divisie zijn zeer uiteenlopend en bestrijken assemblage, verpakking, montage, bewerking, textielverzorging en werken op locatie.

Van de divisie Arbeidsontwikkeling beoordeelt en ondersteunt team Diagnose de instroom.
Team Re-integratie verzorgt in het kader van de Wsw de begeleiding van begeleid werkers, individueel gedetacheerden en groepsdetacheringen; het team voert in het kader van de Participatiewet tevens diverse arbeidsontwikkeltrajecten uit. Zij faciliteren het arbeidsmarktfit maken of houden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De stafdiensten houden zich onder anderen bezig met personeelsbeleid, financiën, informatievoorziening en faciliteiten. Zij ondersteunen daarmee de organisatie bij de uitvoering van de kerntaken.

2.2.5. Verbonden partijen

Stichtingen
Aan de Gemeenschappelijke Regeling Westrom zijn twee stichtingen gelieerd. Het dagelijks bestuur van Westrom vormt het bestuur; de algemeen directeur van Westrom voert de directie.

- De Stichting Bevordering Werkgelegenheid, Roermond

Deze in 1990 opgerichte stichting is in het leven geroepen om private en publieke middelen gescheiden te houden. Via deze stichting kan (tijdelijk) personeel op basis van het Burgerlijk Wetboek worden aangetrokken. Daarnaast kan deze stichting projecten ondersteunen die de werkgelegenheid bij Westrom kunnen bevorderen.

Stichting Bevordering Werkgelegenheid			
		ultimo 2021	**ultimo 2020**
Eigen vermogen		€ 107.081	€ 107.081
Vreemd vermogen		€ 212.630	€ 200.996
Resultaat 2021	€ 0		

- De Stichting Baanmobiel, Roermond

Deze in 1997 opgerichte stichting is in 2001 aan de Gemeenschappelijke Regeling Westrom gelieerd. De stichting vervult louter de rol van formeel werkgever voor de PW-ers die na 18 juni 2017 een arbeids-overeenkomst hebben gekregen.

Stichting Baanmobiel			
		ultimo 2021	**ultimo 2020**
Eigen vermogen		€ 4.474	€ 4.474
Vreemd vermogen		€ 0	€ 0
Resultaat 2021	€ 0		

Besloten Vennootschappen
De Gemeenschappelijke Regeling Westrom is 100% aandeelhouder van Westrom Holding BV; Westrom Groen BV is een 100% dochtermaatschappij van Westrom Holding BV.

- Westrom Holding BV, Roermond

Met instemming van de raden van de deelnemende gemeenten en onder goedkeuring van het College van Gedeputeerde Staten van Limburg heeft de Gemeenschappelijke Regeling Westrom op 24 juni 2010 de besloten vennootschap Westrom Holding opgericht.

Westrom Holding BV			
		ultimo 2021	**ultimo 2020**
Eigen vermogen		volgt	€ 9.863
Vreemd vermogen		volgt	€ 930.714
Resultaat 2021	volgt		

- Westrom Groen BV, Roermond

Op 9 december 2013 is de besloten vennootschap Westrom Groen BV opgericht. Deze BV is per 1 januari 2014 toegetreden tot het bestaande samenwerkingsverband tussen Risse Cultuurtechniek BV en Vebego Wsw-activiteiten IV BV. Vanaf 1 januari 2014 opereerden zij als VOF onder de naam Risse-Westrom Groen, tegenwoordig Prio Verve Groen.

In onderling overleg hebben de vennoten besloten om Prio Verve Groen met ingang van 31 december 2018 te ontbinden.

Om de gemeenten de tijd te geven de eigen groenactiviteit voor de toekomst te organiseren, is Westrom vanaf 2019 (tijdelijk) verder gegaan met uitvoering van de groenactiviteit onder de naamstelling “Westrom Groen BV”. Vanaf 2020 hebben de gemeenten Leudal en Roerdalen de groen-activiteit zelf georganiseerd. De gemeente Roermond heeft in 2021 nog gebruik gemaakt van “Westrom Groen BV”. Vanaf 2022 zijn de groen-activiteiten van de gemeente Roermond georganiseerd in Groen & Doen Roermond BV.

Eind 2019 is met de gemeente Roermond de afspraak gemaakt dat de groenactiviteit maximaal één jaar langer (dus t/m het jaar 2021) via Westrom Groen BV kan verlopen. De randvoorwaarden daarbij zijn dat evt. verliezen in Westrom Groen BV in het jaar 2021 volledig gedragen worden door de gemeente Roermond en dat vanaf 2021 ook voor Roermond -conform planning- de hogere detacheringsvergoeding voor de gedetacheerde medewerkers geldt.

Westrom Groen BV			
		ultimo 2021	**ultimo 2020**
Eigen vermogen		volgt	-€ 649.495
Vreemd vermogen		volgt	€ 1.825.166
Resultaat 2021	volgt		

3. Financiële begroting

3.1 Baten en lasten

3.1.1. Overzicht baten en lasten

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Toegevoegde waarde	8.348.328	8.738.000	9.025.000
Loonkosten regulier	-5.235.520	-5.159.000	-5.096.000
Overige kosten	-4.111.131	-4.283.000	-4.391.000
Gemeentelijke bijdrage	530.000	530.000	530.000
Operationeel resultaat	**-468.322**	**-174.000**	**68.000**
Loonkosten Wsw	-23.372.956	-22.546.000	-21.521.000
Subsidies Wsw	21.034.472	20.614.000	20.238.000
Subsidieresultaat Wsw	**-2.338.484**	**-1.932.000**	**-1.283.000**
Kosten Begeleid Werken	-341.659	-348.000	-378.000
Subsidies Wsw	755.759	775.000	841.000
Resultaat Begeleid Werken	**414.100**	**427.000**	**463.000**
Loonkosten PW	-887.306	-844.000	-749.000
Loonkostensubsidie PW	282.790	328.000	257.000
Begeleidingsvergoeding PW		304.000	283.000
Subtotaal PW	**-604.516**	**-212.000**	**-209.000**
Loonkosten BuW	-871.278	-717.000	-1.065.000
Loonkostensubsidie BuW	551.144	468.000	674.000
Begeleidingsvergoeding BuW	309.601	323.000	431.000
Subtotaal BuW	**-10.533**	**74.000**	**40.000**
Overige baten en lasten	1.945	-606.000	-100.000
Gemeentelijke bijdragen Wsw	3.550.001	2.450.000	1.050.000
Gerealiseerd / geraamd totaal saldo van baten en lasten	**544.190**	**27.000**	**29.000**
Kosten van overhead	9.110.000	9.092.000	8.626.000

3.2 Grondslagen

Onderstaande uitgangspunten waarop de begroting is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

- De realisatie van circa 668 fte's arbeidsovereenkomsten Wsw van de deelnemende gemeenten en de realisatie van circa 26 fte's Begeleid Werken;
- Uitbesteding re-integratieactiviteiten door gemeenten op tenminste het bestedingsniveau van 2021;
- Uitbesteding te plaatsen beschut werk door gemeenten binnen de kaders van de Participatiewet;
- Ten behoeve van prognose prijspeil 2023, hanteren we een indexering 2,16% voor prijspeil 2022 en 2,5% voor prijspeil 2023 op de loonkosten Wsw ten opzichte van 2021, waarbij het personeelsverloop gerelateerd wordt aan pensioen en 2% extra uitstroom;
- De te ontvangen Rijksbijdrage Wsw wordt begroot op basis van de Septembercirculaire 2021 (exclusief de eenmalige coronagelden) eveneens geïndexeerd met resp. 2,16 % en 2,50%;
- Een gemeentelijke bijdrage van € 1,05 miljoen ter dekking van het exploitatietekort;
- Een gemeentelijke bijdrage van € 530.000 voor de infrastructuur;
- Een indexering van de reguliere loonkosten met jaarlijks 2,0% ten opzichte van 2021;
- Toepassing van de regeling van het lage-inkomensvoordeel (LIV) of het loonkostenvoordeel (LKV);

3.3 Toelichting baten en lasten

Toegevoegde waarde
Onder de toegevoegde waarde zijn de opbrengsten geraamd van de operationele activiteiten van Westrom, verminderd met de direct aan deze opbrengsten toe te rekenen kosten. Deze activiteiten bestaan uit industriële werkzaamheden in de divisie Bedrijven, detacheringen via de divisie Arbeidsontwikkeling in het reguliere bedrijfsleven en re-integratietrajecten in het kader van de Participatiewet.

Subsidies
De subsidies bestaan uit de door de gemeenten doorbetaalde Rijkssubsidie Wsw, de loonkostensubsidies op de PW'ers en BuW'ers en de begeleidingsvergoedingen BuW en PW.

Gemeentelijke bijdrage
De totale gemeentelijke bijdrage Wsw wordt binnen Westrom uitgesplitst naar gemeentelijke bijdrage voor de infrastructuur (€ 530.000) en een gemeentelijke bijdrage overig ter dekking van het exploitatietekort van de pijler Wsw.

Loonkosten
De loonkosten bestaan uit de loonkosten voor de Wsw-, PW- en Buw-medewerkers en de reguliere medewerkers die werkzaam zijn bij Westrom. De loonkosten van de doelgroep-medewerkers (Wsw / PW / BuW) zijn – indien van toepassing - gecorrigeerd voor de verwachte korting Lagere Inkomens Voordeel (LIV). Bij de doelgroep PW en BuW wordt rekening gehouden met het terug te ontvangen ziekengeld op basis van de ervaringscijfers van het afgelopen jaar.

Overige kosten
De overige kosten worden gevormd door de kosten voor de infrastructuur en diverse kosten.

3.4 Financiële positie

3.4.1. EMU-saldo

Het exploitatiesaldo (i.e. het saldo van de rekening van baten en lasten) waar decentrale overheden mee werken is een saldo in “baten-lasten” termen. Voor het EMU-saldo zijn echter alleen de transacties met derden relevant.
Om het EMU-saldo vanuit het exploitatiesaldo van gemeenten te berekenen moeten correcties worden doorgevoerd.
Enerzijds moet het exploitatiesaldo worden gecorrigeerd voor lasten en baten die geen transacties met derden betreffen, zoals afschrijvingen en dotaties aan de voorzieningen. Dit zijn immers lasten die niet tot daadwerkelijke uitgaven leiden. Deze worden dus verwijderd. Anderzijds moet het exploitatiesaldo worden gecorrigeerd voor transacties met derden die niet in de exploitatie zijn opgenomen, zoals investeringen in de (im-)materiële vaste activa die direct op de balans worden geactiveerd en/of mutaties in de voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen. Deze worden toegevoegd.

	Jaarrekening 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	544.190	27.000	29.000
Mutatie (im)materiële vaste activa	223.396	-52.000	-20.000
Mutatie voorzieningen	995.432	506.000	0
Mutatie voorraden	23.671	-13.775	0
EMU-saldo	**1.292.555**	**598.775**	**49.000**

EMU-norm
Volgens het Groei- en Stabiliteitspact voor euro-voerende landen mag het tekort van de overheid niet boven 3% van het bruto binnenlands product (bbp) en de schuld van de overheid niet boven 60% van het bbp uitkomen. Is dit wel het geval dan moet de overheid inspanningen verrichten om tekort en/of schuld te verlagen.

Het EMU-saldo van de vier overheidslagen samen wordt door de decentrale overheden voor het verslagjaar 2022 geraamd op -/- € 6,6 miljard euro (-/- 0,8% van het bbp).
Het saldo overschrijdt de macronorm van – 0,4% van het bbp, die afgesproken is tussen het Rijk en de decentrale overheden.
De raming van het EMU-saldo van -/- 6,6 miljard euro voor het verslagjaar 2022 is een verslechtering ten opzichte van die uit de EMU-enquête 2021 voor het verslagjaar 2022, die -/- 3,9 miljard euro bedroeg.
Zolang het EMU-saldo > € 0 is, is Westrom GR geen onderdeel van het landelijk tekort.

3.4.2. Verplichtingen jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Volgens de voorschriften van het BBV dient aandacht besteed te worden aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. In dit kader volgt hier een opsomming van de niet uit de balans blijkende jaarlijkse verplichtingen voor wat betreft vakantiegeld en vakantiedagen. Voor het niet-gesubsidieerd personeel geldt dat vanaf 2017 geen vakantiegeld verplichtingen meer ontstaan doordat opbouw en uitkering plaatsvinden in hetzelfde boekjaar.

Wsw-medewerkers. Deze verplichting kent het volgende verloop:

Bedragen in euro's	**Realisatie 2021**	**Prognose 2022**	**Prognose 2023**
Vakantiegeld	903.825	878.000	850.000
Vakantiedagen	591.000	574.000	556.000
Totaal	1.494.825	1.452.000	1.406.000

Niet-gesubsidieerd personeel. Deze verplichting kent het volgende verloop:

Bedragen in euro's	**Realisatie 2021**	**Prognose 2022**	**Prognose 2023**
Vakantiedagen	225.000	217.000	215.000
Totaal	225.000	217.000	215.000

3.4.3. Verloop Vaste activa

Boekwaarde per 31 december 2021		€	681.720
Prognose Investeringen 2022		€	100.000
Prognose Afschrijvingen 2022	-/-	€	152.000
Boekwaarde per 31 december 2022		€	629.720
Prognose Investeringen 2023		€	100.000
Prognose Afschrijvingen 2023	-/-	€	120.000
Boekwaarde per 31 december 2023		**€**	**609.720**

3.4.4. Verloop Financiering

Stand per 31 december 2021		€	0
Aflossing 2022	-/-	€	0
Stand per 31 december 2022		€	0
Aflossing 2023	-/-	€	0
Stand per 31 december 2023		**€**	**0**

3.4.5. Ontwikkeling eigen vermogen

Algemene reserve

Deze reserve is opgebouwd ter dekking van het benodigde weerstandsvermogen.

Stand per 31 december 2021	€	1.100.000
2022:	€	0
Stand per 31 december 2022	€	1.100.000
2023:	€	0
Stand per 31 december 2023	**€**	**1.100.000**

Egalisatiefonds

Dit fonds wordt (tot aan het maximum) opgebouwd door de gerealiseerde exploitatieresultaten.

Stand per 31 december 2021	€	1.636.383
2022: Resultaat 2021	€	544.190
Stand per 31 december 2022	€	2.180.573
2023: Resultaat 2022	€	27.000
Stand per 31 december 2023	**€**	**2.207.573**

Bestemmingsreserve personele verplichtingen

Deze reserve is in het verleden gevormd voor de verplichtingen ten aanzien van het vakantiegeld en de vakantiedagen van het niet-gesubsidieerd personeel. M.i.v. 2017 (vanwege invoering IKB) is deze reserve bestemd voor de vakantiedagen van het niet gesubsidieerd personeel.

Stand per 31 december 2021	€	420.000
2022:	€	0
Stand per 31 december 2022	€	420.000
2023:	€	0
Stand per 31 december 2023	**€**	**420.000**

Bestemmingsreserve corona

Deze reserve is gevormd voor de opvang van eventuele negatieve financiële effecten ten gevolge van de pandemie COVID-19. Jaarlijks beoordelen we of deze reserve is ingezet, moet blijven bestaan of kan vrijvallen. Uiteraard is dit afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de pandemie.

Stand per 31 december 2021	€	450.000
2022:	€	0
Stand per 31 december 2022	€	450.000
2023:	€	0
Stand per 31 december 2023	**€**	**450.000**

Samenvattend ziet het verloop van het eigen vermogen er als volgt uit:

	Jaarrekening 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Algemene reserve	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Egalisatiefondsreserve	1.636.383	2.180.573	2.207.573
Bestemmingsreserves	870.000	870.000	870.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	544.190	27.000	29.000
Totaal	**4.150.573**	**4.177.573**	**4.206.573**

3.5 Meerjarenraming

3.5.1. Meerjarenraming Programmarekening

	Begroting 2023	2024	2025	2026
Toegevoegde waarde	9.025.000	8.841.000	8.541.000	8.227.000
Loonkosten regulier	-5.096.000	-5.056.000	-5.143.000	-5.245.000
Overige kosten	-4.391.000	-4.425.000	-4.436.000	-4.436.000
Gemeentelijke bijdrage	530.000	530.000	530.000	530.000
Operationeel resultaat	**68.000**	**-110.000**	**-508.000**	**-924.000**
Loonkosten Wsw	-21.521.000	-20.301.000	-18.759.000	-17.129.000
Subsidies Wsw	20.238.000	19.350.000	18.161.000	16.933.000
Subsidieresultaat Wsw	**-1.283.000**	**-951.000**	**-598.000**	**-196.000**
Kosten Begeleid Werken	-378.000	-384.000	-389.000	-396.000
Subsidies Wsw	841.000	854.000	865.000	881.000
Resultaat Begeleid Werken	**463.000**	**470.000**	**476.000**	**485.000**
Loonkosten PW	-749.000	-760.000	-772.000	-783.000
Loonkostensubsidie PW	257.000	261.000	265.000	269.000
Begeleidingsvergoeding PW	283.000	283.000	283.000	283.000
Subtotaal PW	**-209.000**	**-216.000**	**-224.000**	**-231.000**
Loonkosten BuW	-1.065.000	-1.081.000	-1.098.000	-1.114.000
Loonkostensubsidie BuW	674.000	684.000	695.000	705.000
Begeleidingsvergoeding BuW	431.000	431.000	431.000	431.000
Subtotaal BuW	**40.000**	**34.000**	**28.000**	**22.000**
Overige baten en lasten	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Gemeentelijke bijdragen Wsw	1.050.000	900.000	950.000	975.000
Gerealiseerd / geraamd totaal saldo van baten en lasten	**29.000**	**27.000**	**24.000**	**31.000**
Kosten van overhead	8.626.000	8.586.000	8.673.000	8.775.000

3.5.2. Toelichting

Op basis van de op dit moment bekend zijnde informatie is een meerjarenraming voor de jaren 2023 tot en met 2026 opgesteld. Bij het opstellen van deze raming is rekening gehouden met een uitstroom Wsw op basis van pensioen en 2% extra. Voor de jaren 2023 en volgende is het niveau PW en BuW constant gehouden (basis = niveau Januari 2022), omdat de daadwerkelijke instroomcijfers niet bekend zijn.

3.5.3 Eigen vermogen

	Prognose 2023	2024	2025	2026
Stand per primo	4.177.573	4.206.573	4.233.573	4.257.573
Mutaties reserves				
Resultaat	29.000	27.000	24.000	31.000
Stand per ultimo	**4.206.573**	**4.233.573**	**4.257.573**	**4.288.573**

3.5.4 EMU-saldo

	Prognose 2023	2024	2025	2026
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	29.000	27.000	24.000	31.000
Mutatie (im)materiële vaste activa	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Mutatie voorzieningen	0	0	0	0
Mutatie voorraden	0	0	0	0
EMU-saldo	**49.000**	**47.000**	**44.000**	**51.000**

4 Bijlagen

4.1 Gemeentelijke tabellen

De volgende tabellen geven inzichten, onderverdeeld naar gemeenten.

4.1.1. Totale gemeentelijke bijdrage per gemeente

	2023	2024	2025	2026
Echt-Susteren	261.582	235.242	242.522	244.862
Leudal	244.087	229.149	236.979	240.152
Maasgouw	186.548	165.674	171.448	176.202
Roerdalen	186.081	168.897	173.796	174.919
Roermond	701.701	631.038	655.254	668.865
Totaal	**1.580.000**	**1.430.000**	**1.480.000**	**1.505.000**

Met ingang van 2019 wordt het aandeel gemeentelijke bijdrage huisvesting à € 530.000 verdeeld conform een vaste verdeelsleutel (inwoners per gemeente peildatum 1-1-2017 = eind 2016).
De resterende gemeentelijk bijdrage wordt verdeeld naar rato van de loonsom Wsw-ers van het voorbije jaar.

4.1.2. Prognose FTE Wsw inclusief Begeleid Werken per gemeente

	2023	2024	2025	2026
Echt-Susteren	97,2	91,8	84,2	75,8
Leudal	87,7	83,6	78,2	73,1
Maasgouw	67,1	64,0	60,7	58,5
Roerdalen	80,0	75,2	69,3	63,2
Roermond	321,5	302,4	281,1	256,6
Totaal	**653,5**	**617,0**	**573,5**	**527,1**

4.1.3. Bijdrage ten behoeve van financiering Wsw uit participatiebudget per gemeente

	2023	2024	2025	2026
Echt-Susteren	3.145.631	3.036.357	2.753.930	2.593.182
Leudal	2.770.069	2.691.211	2.529.998	2.375.045
Maasgouw	2.258.855	2.154.910	2.091.017	2.054.345
Roerdalen	2.494.188	2.352.384	2.200.670	2.090.726
Roermond	10.410.399	9.968.728	9.450.755	8.700.491
Totaal	**21.079.142**	**20.203.591**	**19.026.369**	**17.813.788**

De Rijkssubsidie Wsw is - met als basis Septembercirculaire 2021 - naar prijspeil 2023 gebracht.

4.1.4. Subsidiesaldo Wsw per deelnemende gemeente.

Subsidiesaldo Wsw resultaten per gemeente gebaseerd op de begrote loonkosten en de te ontvangen geprognotiseerde Rijkssubsidie.

	Loonkosten Wsw 2023	Subsidie Wsw arbeidsovereen-komsten 2023	Subsidie Wsw Begeleid Werken 2023	Subsidie Wsw 2023	Subsidiesaldo Wsw arbeidsovereen-komsten 2023
Echt-Susteren	3.247.173	3.001.088	134.795	3.135.883	-246.085
Leudal	2.796.545	2.632.532	196.133	2.828.665	-164.013
Maasgouw	2.185.353	2.086.738	77.159	2.163.897	-98.614
Roerdalen	2.492.623	2.373.374	207.776	2.581.150	-119.249
Roermond	10.799.261	10.144.478	225.068	10.369.546	-654.783
Totaal	**21.520.956**	**20.238.211**	**840.931**	**21.079.142**	**-1.282.745**

4.1.5. Onderbouwing krimpvoorziening per deelnemende gemeente.

	Basis = Primaire Begroting 2022		Basis = Primaire Begroting 2023			
	Prognose Gem WSW FTE's 2021	Prognose Gem WSW FTE's 2022	Prognose Gem WSW FTE's 2023	Prognose Gem WSW FTE's 2024	Prognose Gem WSW FTE's 2025	Prognose Gem WSW FTE's 2026
Echt-Susteren	113,7	102,6	97,2	91,8	84,2	75,8
Leudal	94,0	88,7	87,7	83,6	78,2	73,1
Maasgouw	77,6	74,0	67,1	64,0	60,7	58,5
Roerdalen	88,4	84,2	80,0	75,2	69,3	63,2
Roermond	365,9	339,4	321,5	302,4	281,1	256,6
Totaal	**739,6**	**689,0**	**653,5**	**617,0**	**573,5**	**527,1**
Delta t.o.v. jaar ervoor		***-50,6***	***-35,5***	***-36,5***	***-43,6***	***-46,3***
Prognose Krimpvoorziening		**506.000**				

In BJ2020 is € 651.000 gedoteerd aan de krimpvoorziening.
In BJ2021 is € 558.000 gedoteerd aan de krimpvoorziening (o.b.v. gerealiseerde krimp gemiddeld aantal Wsw-FTE's BJ2021 versus BJ2020). Daarnaast is in BJ2021 een bedrag van € 437.432 gedoteerd aan de krimpvoorziening (= besluit resultaatsbestemming BJ2020 medio BJ2021)
Totaal saldo krimpvoorziening ultimo BJ2021 = € 1.646.432

Conform het bestuursbesluit op 10 juni 2021, wordt de dotatie aan de krimpvoorziening voorlopig stilgelegd met ingang van begroting 2023. Dus in BJ2022 wordt voor nu voor de laatste keer gedoteerd aan de krimpvoorziening. Op basis van de geprognotiseerde krimp bedraagt deze dotatie ca. € 506.000. Eind BJ2022 is de definitieve gerealiseerde krimp van het gemiddeld aantal Wsw-FTE's BJ2022 versus BJ2021 en de hoogte van de dotatie definitief bekend.

4.1.6. Overzicht van toegerekende baten en lasten per pijler[3].

	Wsw	BuW	PW	Re-Int	Totaal
Toegevoegde waarde	6.759.000	486.000	599.000	1.171.000	9.015.000
Rechtsstreeks toewijsbare kosten	-1.556.000	-123.000	-116.000	-36.000	-1.831.000
Totaal doorbelastingen	-5.304.000	-420.000	-213.000	-1.179.000	-7.116.000
Resultaat na doorbelastingen	**-101.000**	**-57.000**	**270.000**	**-44.000**	**68.000**
Loonkosten Wsw	-21.521.000				-21.521.000
Subsidies Wsw	20.238.000				20.238.000
Subsidieresultaat Wsw	**-1.283.000**				**-1.283.000**
Kosten Begeleid Werken	-378.000				-378.000
Subsidies Wsw	841.000				841.000
Resultaat Begeleid Werken	**463.000**				**463.000**
Loonkosten PW			-749.000		-749.000
Loonkostensubsidie PW			257.000		257.000
Begeleidingsvergoeding PW			283.000		283.000
Subtotaal PW			**-209.000**		**-209.000**
Loonkosten BuW		-1.065.000			-1.065.000
Loonkostensubsidie BuW		674.000			674.000
Begeleidingsvergoeding BuW		431.000			431.000
Subtotaal BuW		**40.000**			**40.000**
Overige baten en lasten	-100.000				-100.000
Gemeentelijke bijdragen Wsw	1.050.000				1.050.000
Resultaat	**29.000**	**-17.000**	**61.000**	**-44.000**	**29.000**

[3] Volledigheidshalve: De toewijzing van de toegevoegde waarde aan de pijlers is in tabel 4.1.5 in totaal € 9.015.000. Dit wijkt € 10.000 af van de Toegevoegde Waarde in PB2023. De reden is dat deze omzet gebudgetteerd is onder Staf DBR en dientengevolge via de verdeelsystematiek verdisconteerd is in de post doorbelastingen.

4.1.7. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld.

Taakveld	Benaming	Lasten 2023	Baten 2023
0.4	Overhead	-8.626.000	0
0.7	Algemene uitkering	0	24.304.000
0.10	Mutaties reserves	0	0
6.4	Begeleide participatie	-23.370.000	7.430.000
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.965.000	2.256.000
	Totalen	**-33.961.000**	**33.990.000**
	Saldo		*29.000*

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	totaal	waarvan: incidenteel	structureel	totaal	waarvan: incidenteel	structureel	totaal	waarvan: incidenteel	structureel	totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Lasten programma	-25.335.000	0	-25.335.000	-24.169.000	0	-24.169.000	-22.650.000	0	-22.650.000	-21.031.000	0	-21.031.000
Totaal lasten programma's	-25.335.000	0	-25.335.000	-24.169.000	0	-24.169.000	-22.650.000	0	-22.650.000	-21.031.000	0	-21.031.000
Baten programma	10.400.000	0	10.400.000	10.203.000	0	10.203.000	9.881.000	0	9.881.000	9.544.000	0	9.544.000
Totaal baten programma's	10.400.000	0	10.400.000	10.203.000	0	10.203.000	9.881.000	0	9.881.000	9.544.000	0	9.544.000
Saldo van baten en lasten programma's	**-14.935.000**	**0**	**-14.935.000**	**-13.966.000**	**0**	**-13.966.000**	**-12.769.000**	**0**	**-12.769.000**	**-11.487.000**	**0**	**-11.487.000**
Lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lasten overhead	-8.626.000	0	-8.626.000	-8.586.000	0	-8.586.000	-8.673.000	0	-8.673.000	-8.775.000	0	-8.775.000
Lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	-8.626.000	0	-8.626.000	-8.586.000	0	-8.586.000	-8.673.000	0	-8.673.000	-8.775.000	0	-8.775.000
Baten algemeen dekkingsmiddel	23.590.000	0	23.590.000	22.579.000	0	22.579.000	21.466.000	0	21.466.000	20.293.000	0	20.293.000
Baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	23.590.000	0	23.590.000	22.579.000	0	22.579.000	21.466.000	0	21.466.000	20.293.000	0	20.293.000
Saldo van diverse	**14.964.000**	**0**	**14.964.000**	**13.993.000**	**0**	**13.993.000**	**12.793.000**	**0**	**12.793.000**	**11.518.000**	**0**	**11.518.000**
Totale saldo van baten en lasten van de programma's en diverse	**29.000**	**0**	**29.000**	**27.000**	**0**	**27.000**	**24.000**	**0**	**24.000**	**31.000**	**0**	**31.000**
Stortingen in reserves	0			0			0			0		
Onttrekkingen aan reserves	0			0			0			0		
Geraamd resultaat	**29.000**	**0**	**29.000**	**27.000**	**0**	**27.000**	**24.000**	**0**	**24.000**	**31.000**	**0**	**31.000**
Totaal structurele lasten			-33.961.000			-32.755.000			-31.323.000			-29.806.000
Totaal structurele baten			33.990.000			32.782.000			31.347.000			29.837.000
Structurele baten - structurele lasten	**0**	**0**	**29.000**	**0**	**0**	**27.000**	**0**	**0**	**24.000**	**0**	**0**	**31.000**

4.2. Overig

Overzicht gebruikte afkortingen

BBV	-	Besluit Begroting en Verantwoording
BuW	-	Beschut werk
Fte	-	Fulltime equivalent
PW	-	Participatiewet
RC	-	Rekening Courant
Wsw	-	Wet sociale werkvoorziening